

Европейски съд по правата на човека

Бартолд срещу Германия (Barthold v. Germany)

Жалба № 8734/79, A.90

Решение от 25 март 1985 г.

(резюме) *

Чл. 10: свобода на словото и реклама при свободните професии

Поставянето на прекалено строг критерий при подхождането към въпроса за рекламата и разгласяването при свободните професии не е в съответствие със свободата на словото. Прилагането на такъв критерий рискува да обезкуражи упражняващите свободни професии да участват в публичен дебат по въпроси, които засягат живота на обществото, всяко когато съществува и най-малка вероятност изявленията им да се тълкуват като предизвикващи в някаква степен рекламен ефект. Прилагането на подобен критерий може да попречи и на пресата да изпълнява своята задача да предоставя информация и да бъде "обществен страж".

Факти по делото

Д-р Бартолд – ветеринарен лекар, практикуващ в Хамбург, притежавал една от осемте ветеринарни клиники в града. Съгласно Закона за Камарата на ветеринарните лекари от 1964 г., жалбоподателят членувал в тази камара, чиято задача била да упражнява надзор за това как нейните членове изпълняват професионалните си задължения, изложени в Кодекса за професионално поведение на ветеринарните лекари в Хамбург, приет от Камарата и одобрен от Сената на провинцията Хамбург.

Като директор и собственик на клиниката, д-р Бартолд осигурявал спешна помощ денонощно, за разлика от други ветеринарни лекари в Хамбург. Той настоявал и другите ветеринарни клиники в града да участват, на принципа на ротацията, в осигуряването на спешна помощ нощем и направил предложение в този смисъл пред Камарата. Мнозинството от колегите му обаче гласували против – веднъж през 1974 г. и за втори път през 1979 г.

На 24 август 1978 г. ежедневникът "Хамбургер Абендблат" публикувал статия, подписана от журналистката г-жа Б., озаглавена "Трудно е да се намери ветеринарен лекар след 20 часа – как котката Шален все пак успя да оживее през нощта". В статията се обяснявало, че само някои ветеринари предоставят спешна помощ през нощта. Цитиран бил д-р Арнд, председател на Асоциацията на

* Материалът е подгответ и предоставен от Фондация *Български адвокати за правата на човека*, като част от диск „Сборник материали по правата на човека”, издаден от НИП през 2007 г.

ветеринарните лекари в провинцията Хамбург, според когото проектираният нов закон за ветеринарното обслужване щял да уреди и спешната нощна помощ, но за момента такава се оказвала само от някои лекари доброволно и не била поставена на организирани начала, така че собствениците на домашни животни да могат да разчитат на нея. В статията се разказвало как една нощ собствениците на котката Шален срещнали трудност да намерят лекар и в крайна сметка д-р Бартолд я спасил. Бил цитиран и самият д-р Бартолд, който заявил, че в голям град като Хамбург е наложително съществуването на денонощно обслужване на болните животни. Според журналистката, необходимостта от спешна ветеринарна помощ през нощта се потвърждавала и от сведенията на д-р Бартолд, че телефонът в клиниката му звъни между 2 и 12 пъти нощем. Били публикувани снимки на котката и на д-р Бартолд.

След публикуването на статията, няколко колеги на жалбоподателя, които приели, че тя представлява реклама на неговата клиника, отнесли въпроса до Асоциацията "Pro Honore", която била основана през 1925 г. и имала за цел осигуряване на честност и добри нрави във всички сфери на бизнеса, както и борба с нелоялната конкуренция и корупцията. В периода 1978-1980 г. тази асоциация действала и като клон на Централата за борба с нелоялната конкуренция, регистрирана във Франкфурт, която от своя страна обединявала около 400 асоциации, вкл. и Федералната асоциация на ветеринарните лекари. Съгласно Закона срещу нелоялната конкуренция от 1909 г., "Pro Honore" и Централата можели да инициират производство срещу всяко лице, занимаващо се с бизнес, за нарушаване на неговите норми.

На 4 септември 1978 г. асоциацията "Pro Honore" изпратила писмо до жалбоподателя, с което го уведомила, че е информирана от някои ветеринарни лекари в Хамбург, че той е "организирал или толеридал реклами в своя полза във "Абендсблат" от 24 август с.г." С това той бил нарушил чл. 1 от Закона за нелоялната конкуренция и чл. 7 от Кодекса за професионално поведение. Асоциацията "Pro Honore" се позовала на възможността си да предприеме действия срещу жалбоподателя и го поканила, за да бъде постигната спогодба, да подпише приложената декларация. Съгласно тази декларация жалбоподателят се задължавал да не допуска реклами на своята клиника чрез публикуването на статии като тази във "Абендсблат", да заплаща на Централата по 1000 марки при всяко нарушение и да заплати 120 марки разноски на "Pro Honore".

Адвокатът на жалбоподателя отговорил писмено, че отправеното искане граничи с изнудване, както и че обвинението срещу жалбоподателя, който не е организирал публикуването на статията, уврежда съществено неговата лична и професионална репутация.

По искане на Централата Районният съд в Хамбург наложил на жалбоподателя привременна забрана да прави, с предоставяне на името и снимката си и посочване на занятието си, изявления пред пресата (освен пред професионални списания), в смисъл че в работни дни между 8 ч. вечерта и 8 ч. сутринта в Хамбург е трудно да се намери ветеринарна клиника, която да окаже помощ, и във връзка с твърденията, че такава помощ се оказва само на доброволни начала и в клиниката му телефонът звъни за помощ между 2 и 12 пъти на нощ, както и с описание на случай, при който една вечер собственик на котка напразно е търсил помощ, преди в крайна сметка да

има късмета да попадне на него. Било му забранено и да съдейства за подобни твърдения като предоставя информация на журналисти. За всяко нарушаване на забраната жалбоподателят подлежал на наказание глоба до 500 000 германски марки или лишаване от свобода за срок до 6 месеца, като конкретният размер на наказанието бъде определен от съда.

Жалбоподателят възразил срещу наложената забрана пред същия съд, който обаче потвърдил обезпечителната мярка. Жалбата му пред апелативния съд била отхвърлена на 22 март 1979 г., а на 2 юли 1979 г. Федералният конституционен съд не приел за разглеждане жалбата му срещу решението на апелативния съд и срещу привременната забрана от 15 септември 1978 г., тъй като “не давала достатъчно изгледи за успех”.

Преди приключване на процедурата по налагане на обезпечителната мярка д-р Бартолд поискал от районния съд да определи срок, в който Централата да предяви своя иск. Делото било заведено на 22 декември 1978 г. На 20 юли 1979 г. първоинстанционният съд отхвърлил иска, който бил формулиран по същия начин, както и привременната забрана от 15 септември 1978 г., постановена като обезпечителна мярка. Съдът намерил, че доказателствата не подкрепят обвинението за нарушаване на нормите относно нелоялната конкуренция. Жалбоподателят не бил повлиян или толериран в значителна степен публикацията. Централата обжалвала решението и на 24 януари 1980 г. Хамбургският апелативен съд уважил жалбата й. Той приел, че е налице нарушение на чл. 7, т. “а” от Кодекса за професионално поведение – разпоредба, която съответствала на Конституцията и на други закони. Тази норма не ограничавала свободата на изразяване на д-р Бартолд, гарантирана от Конституцията, тъй като не му забранявала да критикува, даже ако неизбежна последица от това би била реклама в негова полза. Централата не се стремяла да ограничи жалбоподателя да прави изявления, свързани с оказването на ветеринарна помощ. Нейното искане се свеждало само до определено поведение, което кумулативно включвало няколко аспекта – упоменаването на името на д-р Бартолд, отпечатването на негова снимка, посочването на коя ветеринарна клиника е директор и твърдението, че през нощта в работни дни любителите на домашни животни в Хамбург ще се затруднят да получат ветеринарно обслужване, съчетано с посочените в привременната забрана твърдения. Тъй като статията съдържала определена реклама – представяла го като примерен практикуващ ветеринарен лекар, за разлика от неговите колеги – тя била в състояние да подтикне собствениците на животни да потърсят точно неговата помощ. Такава реклама надхвърляла границите на обективния коментар по въпроси, жизнено важни за жалбоподателя. Затова, ако в бъдеще снабдявал пресата с информация, необходима за написването на статия, трябвало предварително да гарантира, че текстът няма да съдържа незаконна реклама, като си запази правото да го коригира или като го съгласува с журналиста – така не би нарушил чл. 7, т. “а” от Кодекса за поведение. Според съда, жалбоподателят нарушил и чл. 1 от Закона от 1909 г.: неговото намерение да увеличи конкурентноспособността си, увреждайки своите конкуренти, се презюмирало при този вид публикации и презумпцията не била оборена. Относно риска от повторно нарушение, който също се презюмирал, нямало основания за извод, че такъв не съществува.

Д-р Бартолд атакувал това решение пред Федералния конституционен съд, като твърдял нарушение на равенството пред закона и на свободите на изразяване и на практикуване на професия, гарантирани от Конституцията. Той поддържал също така несъответствие на задължението за членуване в Камарата на ветеринарите със свободата на сдружаване и нарушение на правото си на справедлив процес, изразяващо се в некомпетентност на гражданските съдилища да прилагат професионалните правила за поведение. Съдът не приел за разглеждане конституционната жалба, поради липса на достатъчно изгледи за успех.

Резюме на решението на Европейския съд

В жалбата си от 13 юли 1979 г., отправена до Комисията, д-р Бартолд се е оплакал от забраните, наложени му от германските съдилища. Той ги разглежда като “непреки санкции”, съставляващи неправомерно вмешателство при упражнението на неговата свобода на словото и свободата на мисълта, така както са гарантирани от чл. 10 и [чл. 9](#) от Конвенцията. Твърди и нарушение на [чл. 6](#) и [чл. 7](#) от Конвенцията. Поддържа също така, че задължителното членуване в Камарата на ветеринарните лекари е в противоречие с [чл. 11](#).

Комисията е обявила жалбата за недопустима относно оплакванията по чл. чл. 6, 7 и 11, приела е, че жалбоподателят не поддържа оплакването си по чл. 9, и е изразила единодушно становище за наличие на нарушение на чл. 10.

Жалбоподателят се оплаква от забраната, наложена му след публикуването на статията във в. “Хамбургер Абендблат”. Според него привременната забрана, чието съдържание е било възприето и в производството по същество, го е възпрепятствала да дава гласност на възгледите си относно необходимостта от спешна ветеринарна помощ и следователно е била нарушена неговата свобода на словото.

“Наред с това, д-р Бартолд е твърдял пред Комисията, че правилото за професионално поведение, което задължава ветеринарните лекари да се въздържат от реклама, само по себе си противоречи на чл. 10. Забраните обаче са основани не на чл. 7, т. “а” от Кодекса за професионално поведение, а на чл. 1 от Закона от 1909 г., разгледан във връзка с чл. 7, т.“а”. При това, жалбоподателят не е подновил това твърдение пред Съда. Поради това Съдът, подобно на Комисията, ще се ограничи до разглеждането на приложението на тези две разпоредби при конкретните обстоятелства на случая.”

Основното твърдение на правителството е, че забраната, от която се оплаква жалбоподателят, не касае критиката, отправена от него във връзка с организацията на нощно обслужване от ветеринарните лекари в Хамбург, а само рекламата на неговата собствена практика и клиника и забележките, представящи колегите му в неблагоприятна светлина. Според правителството, тези изявления, които отчасти предоставяли неправилна информация, надхвърляли обективното изразяване на мнение и представлявали търговска реклама. Чл. 10 обаче не се отнасял до търговската реклама, тъй като това било въпрос, свързан с правото свободно да се упражнява търговия или професия – право, което не се защищавало от Конвенцията.

Алтернативно правителството твърди, че оспорваната мярка е била оправдана съобразно т. 2 от чл. 10 на Конвенцията.

Комисията е констатирала нарушение. По нейно мнение, обстоятелствата по делото не говорят за търговска реклама в смисъла, в който този термин се разбира от всички, и, във всеки случай, търговската реклама не попадала извън обхвата и целите на чл. 10.

A. Приложимост на чл. 10

“Според делегата на Комисията, правителството не може повече да разисква въпроса за приложимостта на чл. 10, тъй като пред Комисията вече е приело, че делото може да бъде разглеждано по този текст.

Правителството счита, че има право да повдигне този въпрос, тъй като винаги са поддържали, че някои характеристики на разглежданото интервю не се отнасят до обмена на идеи, който е в същността на свободата на словото, а попадат в сферата на търговската дейност.

Съдът не може да се съгласи с делегата. В производството пред Съда приложимостта на една от материалните норми на Конвенцията представлява по самото си естество въпрос, който се отнася до съществото на делото и трябва да бъде разгледан независимо от предходното становище на държавата-ответник (вж. решенията по [“Белгийското езиково дело”¹](#), 9.02.1967 г., A.5, стр. 18-19 и делото [Еъри²](#), 9.10.1979 г., A.32, стр. 10, § 18).

Чл. 10, т. 1 уточнява, че свободата на словото включва и свободата на лицето “да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи”. Ограниченията, наложени по настоящото дело, се отнасят до включването във всяко изявяване на гледишето на д-р Бартолд относно необходимостта от нощно ветеринарно обслужване в Хамбург на определени фактически данни и твърдения, по-специално във връзка с неговата личност и с управлението на неговата клиника. Всички тези различни компоненти се застъпват, за да оформят едно “цяло”, чиято същина е изразяването на “мнения” и разпространяването на “информация” по въпрос от общ интерес. Не е възможно от това цяло да се отделят елементите, които представляват по-скоро начин на представяне, отколкото въпрос по същество, и които, според германските съдилища, са имали въздействие, сходно на рекламата. Това е така особено поради факта, че публикацията, довела до наложената забрана, е статия, написана от журналист, а не търговска реклама.

В съответствие с това Съдът намира, че чл. 10 е приложим, без да смята за необходимо по това дело да изследва въпроса дали рекламата като такава се обхваща от гаранцията, предоставена от тази разпоредба.”

B. Съобразност с чл. 10

¹ “Belgian Linguistic case” – Case relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium

² Airey v. Ireland

Безспорно, налице е “намеса на държавните власти” при упражняването на свободата на словото на жалбоподателя, а именно съдебното решение, постановено по иска на Централата.

1. Намесата предвидена ли е от закона?

“Според д-р Бартолд, наложените забрани нито са се основавали на “закон”, нито са били “предписани”. Правителството и Комисията не се съгласяват с това твърдение.

Според практиката на Съда по този въпрос, намесата трябва да има някакво основание във вътрешното право, което трябва да бъде достатъчно достъпно и да бъде формулирано с достатъчна прецизност, за да даде възможност на лицето да регулира своето поведение, при необходимост и след подходящ съвет.

Правното основание за намесата в конкретния случай са чл. 1 от Закона от 1909 г., чл. 8 от Закона от 1964 г. и чл. 7, т. “а” от Кодекса за професионално поведение, така, както тези норми са приложени от Апелативния съд. За разлика от първите две разпоредби, третата е създадена от Камарата на ветеринарните лекари, а не пряко от Парламента. Въпреки това, тя трябва да бъде разглеждана като “закон” по смисъла на чл. 10, т. 2 от Конвенцията. Компетентността на Камарата на ветеринарните лекари в областта на професионалното поведение произтича от независимите нормотворчески правомощия, които професията на ветеринарните лекари, наред с други свободни професии, традиционно имат във Федерална република Германия, по силата на парламентарно делегиране. Нещо повече, това е компетентност, упражнявана от Камарата под контрола на държавата, която следи за спазване на националното законодателство, и Камарата е длъжна да представи своите норми за професионално поведение на правителството на съответната провинция за одобрение.

“Достъпността” на съответните текстове не е била предмет на какъвто и да е спор. От друга страна, жалбоподателят твърди, че забраните, от които се оплаква, не са били “предвидими” – нито обективно, нито субективно. Според него релевантните разпоредби не фиксирали границите на свободата на словото с достатъчна яснота, за да посочат предварително на всеки член на ветеринарната професия разграничителната линия между това, което е разрешено, и това, което е забранено. По-специално, чл. 1 от Закона от 1909 г. съдържал изключително неопределени понятия.

Чл. 1 от Закона от 1909 г. наистина използва донякъде неуточнени понятия, по-специално израза “честна практика”. По този начин той предоставя широка дискреция на съдилищата. Съдът обаче вече е имал случай да признае невъзможността да се достигне абсолютна прецизност при създаването на законите (вж. решенията по делата *“Сънди Таймс”*³, 26.04.1979 г., A.30, стр. 31, § 49 и *Силвър и др.*⁴, 25.03.1983 г., A.61, стр. 33, § 88). Тези съображения са особено важими в областта, уредена от Закона от 1909 г., а именно конкуренцията, в която относимите фактори са в постоянно развитие, в съответствие с развитието на пазара и средствата

³ *Sunday Times v. the United Kingdom*

⁴ *Silver and Others v. the United Kingdom*

за комуникация. Накрая, апелативният съд е основал своето решение от 24 януари 1980 г. на едновременното приложение на чл. 1 от Закона от 1909 г. и чл. 7, т.“а” от Кодекса за професионално поведение, която норма е по-ясна и по-подробна. Пред Комисията д-р Бартолд е твърдял, че не е било спазено вътрешното право. Неговите аргументи са били: гражданските съдилища не можели да прилагат нормите за професионално поведение; неспазването на тези норми не можело автоматично да доведе до нарушение на закона от 1909 г., който при това бил неприложим към свободните професии; обикновените съдилища тълкували чл. 7, т.“а” по различен начин от професионалните съдилища; Централата не била легитимирана да предава иск срещу него.

Вярно е, че никоя намеса не може да се счита за “предвидена от закона” по смисъла на чл. 10, т. 2 от Конвенцията, освен ако решението не е в съгласие с приложимото вътрешно законодателство, но логиката на системата от гаранции, установени от Конвенцията, създава определени ограничения на обхвата на контролните правомощия на Съда в това отношение. Преди всичко националните власти и по-специално съдилищата са тези, които имат право да тълкуват и да прилагат вътрешното право: те са, поради самото естество на нещата, най-квалифицирани да решат въпросите, поставящи се в тази връзка (вж. решенията по делата *Winterwerp*⁵, 24.10.1979 г., A.33, стр. 20, § 46 и *X срещу Обединеното кралство*⁶, 5.11.1981 г., A.46, стр. 19-20, § 43). Доказателствата, събрани по делото, не сочат на каквото и да било очевидно неспазване на закона от 1909 г. или на Кодекса за професионално поведение. Аргументите на жалбоподателя, които при това той не е подновил пред Съда, разкриват само неговото несъгласие с хамбургските съдилища.

В заключение, забраните, срещу които е направено оплакване, са “предвидени от закона”.”

2. Има ли намесата законна цел, съгласно чл. 10, т. 2?

Правителството твърди, че разглежданата намеса е послужила да се защити човешкото “здраве” и “правата” на ветеринарните лекари и на клиентите на ветеринарните лечебници, т.е. правата на “други”. Намесата е имала за цел и защитата на “морала”.

Д-р Бартолд смята, напротив, че намесата дава възможност да се затвърди едно положение, което съставлява потенциален риск за общественото здраве. Комисията е приела, че е имало законна цел – защитата на правата на клиентите на ветеринарните клиники.

Съдът отбележва, че съобразно мотивите, изложени в решението от 24 януари 1980 г., окончателната забрана по настоящото дело е била издадена с цел да попречи на жалбоподателя да получи търговски преимущества в сравнение с другите му колеги, които спазвали правилата на професионално поведение, изискващи ветеринарните лекари да се въздържат от рекламиране. Апелативният съд в Хамбург е основал своето решение на защитата на “правата на другите” и няма причина да се

⁵ Winterwerp v. the Netherlands

⁶ X v. the United Kingdom

вярва, че той е преследвал други цели, непредвидени в Конвенцията. Така решението от 24 януари 1980 г. е имало цел, която сама по себе си е била законна. Не е нужно да се изследва дали то е било оправдано, съгласно т. 2 от чл. 10, и на други основания.”

3. Била ли е намесата “необходима в едно демократично общество”?

Правителството смята, че наложеното ограничение е било “необходимо в едно демократично общество”. Изявленията, които жалбоподателят бил възпрепятстван да повтаря, опетнявали колегите му и били частично погрешни. Поради формата си и вида публикация, в която се появили, тези изявления надминали обективния критицизъм и съставлявали реклама, несъвместима с нормите за професионално поведение, макар и самият д-р Бартолд да не бил автор на статията. Според правителството, мярката е била и пропорционална, включително поради широката свобода на преценка на държавата в тази област.

Жалбоподателят оспорва “необходимостта” от намесата. Той твърди, че изявленията му не са имали никакви последици, сходни с рекламата. Забраната да разпространява публично мнението си, с посочване на името и професионалната си дейност, посегнала на самата същност на неговата свобода на словото. Според него, в едно демократично общество не е необходимо да се забранява на ветеринарните лекари да правят реклама, поне не по този всеобхватен начин, както в случая. Освен това, наложената му забрана можела да увреди законните интереси на собствениците на животни, тъй като Съветът на ветеринарните лекари не им предоставя информация за ношните дежурства. Тя пречела и на пресата да проверява информацията си, като се обърне към компетентно лице, както и да разкрива източника на сведенията си. Дадената на жалбоподателя възможност да изразява мнението си в професионални списания нямало да осигури информация за над 200 000-те домакинства, притежаващи животни.

По мнение на Комисията, статията в “Хамбургер абендблат” е разглеждала въпрос от общ интерес. Нямало указания, че д-р Бартолд е имал намерение да я използва за реклами цели. Разкриването на неговата самоличност и на факти, относящи се до практиката му, представлявало съществен елемент на упражняването на неговата свобода на словото. Комисията е приела, че наложените му от германските съдилища мерки не биха могли да се разглеждат като необходими в едно демократично общество. Принципът на пропорционалността не бил спазен.

Съдът припомня възприетите в практиката му принципи относно понятието “необходими в едно демократично общество” по смисъла на чл. 10, т. 2 на Конвенцията (вж. делото [“Сънди Таймс”](#)). “Същината на статията в “Хамбургер абендблат” засяга отсъствието в Хамбург на ношни услуги, предоставяни от всички ветеринарни лекари. Тя обяснява на читателите общия проблем, като го илюстрира със случая с котката Шален и след това като цитира интервюта, дадени от жалбоподателя и от д-р Арнд, който по това време е бил подпредседател на Камарата на ветеринарните лекари. В допълнение вестникът е посочил на читателите телефонния номер на бързата помощ, където биха могли да получат името и адреса на практикуващи лекари, които са на разположение по време на уикенда. Така статията е имала специална цел, а именно да информира обществото относно

положението в Хамбург по времето, когато според двамата интервюирани практикуващи лекари се е преценявало въвеждането на ново законодателство за ветеринарната практика.

Безспорно е, че обсъжданият в статията проблем е бил действителен. Още през 1981 г. колега на д-р Бартолд е критикувал във в. “Ди Цайт” отсъствието на задължително нощно дежурство, давано от ветеринарните лекари в Хамбург. Във всеки случай, жалбоподателят е бил убеден в необходимостта от организиране на такова обслужване и винаги е призовавал за това пред Камарата на ветеринарните лекари.”

Правителството поддържа, че д-р Бартолд е направил неверно твърдение по поне един въпрос – клиниките не осигурявали денонощно обслужване доброволно, а били задължени да го правят, по силата на правило 2 от Наредбата за създаване на ветеринарни клиники. “Съдът се ограничава да отбележи, че верността или неверността на тези твърдения на жалбоподателя, които всъщност са били потвърдени от д-р Арнд – самият той управител на клиника – не е изиграла роля за съдебното решение от 24 януари 1980 г., в което въпросът не се обсъжда.” (...)

Съдът припомня извънредно важното място на свободата на словото в едно демократично общество (вж. решението от 7.12.1976 г. по делото *Хендисайд*⁷, А.24, стр. 23, § 49). “Необходимостта от ограничаване на тази свобода за една от целите, посочени в чл. 10, т. 2, трябва да бъде убедително доказана. Преценена от тази гледна точка, намесата, от която се оплаква жалбоподателят, е надхвърлила изискванията на преследваната законна цел.”

Вярно е, както се сочи и в решението на Хамбургския апелативен съд, че жалбоподателят е запазил свободата да изразява своето мнение по проблема за нощното обслужване от ветеринарните лекари в Хамбург и даже, правейки това, да разпространи своето име, да предостави своя фотография за публикуване и да разкрие, че е директор на своята ветеринарна клиника. Указано му е било обаче да не подкрепя становището си, когато то е придружено с горните данни, с примери, извлечени от собствената му практика и илюстриращи трудностите, с които се сблъскват собствениците на животни при получаване на помощ от ветеринарен лекар през нощта.

Възможно е тези илюстрации да са имали за последица рекламирането на собствената клиника на жалбоподателя и по този начин да са дали повод за оплаквания от страна на неговите колеги ветеринарни лекари, но при конкретните обстоятелства тази последица се разкрива като второстепенна, предвид основното съдържание на статията и естеството на въпроса, поставен пред обществеността. Забраната, постановена на 24 януари 1980 г., не е постигната справедлив баланс между двата засегнати интереса. Според апелативния съд съществувало намерение да се действа с цел търговска конкуренция по смисъла на чл. 1 от Закона от 1909 г., тъй като други мотиви не наделявали изцяло над това намерение. Толкова строг критерий при подхождането към въпроса за рекламата и разгласяването при свободните професии не е в съответствие със свободата на словото. Неговото прилагане рискува да обезкуражи упражняващите свободни професии да участват в

⁷ Handyside v. the United Kingdom

публичен дебат по въпроси, които засягат живота на обществото, всяко когато съществува и най-малка вероятност изявленията им да се тълкуват като предизвикващи в никаква степен рекламен ефект. По същата причина прилагането на подобен критерий може да попречи на пресата да изпълнява своята задача да предоставя информация и да бъде “обществен страж”.

В заключение, забраните, срещу които са направени оплакванията, не са пропорционални на преследваната законна цел и следователно не са били “необходими в едно демократично общество” “за защитата на правата на другите”, в резултат на което те представляват нарушение на чл. 10 от Конвенцията.”⁸

⁸ Решението е взето с мнозинство от 5 срещу 2 гласа.